

LJUBLJANA – BANJA LUKA:

PODOBE DVEH MEST

Razstava fotografij

LJUBLJANA – BANJA LUKA:

SLIKE DVA GRADA

Izložba fotografija

Društvo Slovencev R. Srbske "TRIGLAV" B. Luka
Udruženje Slovenaca R. Srpske "TRIGLAV" B.Luka
Association of the Slovenians of the RS "TRIGLAV" BL
Cara Lazara 20, 78000 Banjaluka, BiH
drustvoslovenaca.triglav.bl@teol.net
www.udruzenjetriglav.com

**LJUBLJANA – BANJA LUKA:
PODOBE DVEH MEST
Razstava fotografij**

**LJUBLJANA – BANJA LUKA:
SLIKE DVA GRADA
Izložba fotografija**

Banja Luka, 15. 2. 2011

Na urah slovenščine nekaj časa vedno namenimo tudi Sloveniji. Pa sem v skupini izpopolnjevalcev nekega dne ugotovila, da o domovini svojih prednikov že zelo veliko vedo. In ko smo prišli na pogovor o Ljubljani, so informacije iz njih kar vrele in vse ljubljanske znamenitosti so naenkrat imele vzporednice tudi z banjaluškimi. Tako se je rodila ideja, da bi na ogled postavili fotografije vseh teh znamenitosti – samo tako malo pri pouku ... In ker je ideja zorela vse do slovenskega kulturnega praznika, sem si rekla, zakaj otvoritev te razstave ne bi bila osrednji dogodek praznovanja Prešernovega praznika na Društvu Slovencev Triglav. Niso kultura le Prešeren in njegove pesmi, kultura je vse, kar nas povezuje v zgodovini, umetnosti, kar v nas budi občutek za lepo – torej tudi ljubljanske in banjaluške znamenitosti. Akcija je tako stekla. Turizem Ljubljana in Turistička organizacija grada Banjaluka sta nam priskočila na pomoč s fotografijami. Večino zadanih znamenitosti so v svojem arhivu imeli in so nam jih tudi radodarno ponudili, manjkajoče pa sem fotografirala sama oz. jih je moja priateljica Manca Čujež.

Predstavljene so znamenitosti, ki smo jih z učenci videli kot možne za vzporejanje in primerjanje, zaradi namena ali vsebine. Tako so izostale tudi kakšne znamenitosti, ki bi bile vredne prostora v katalogu, a ker v katerem od mest nismo našli vzporednice, znamenitosti nismo vključili. Tako smo krivico naredili vsaj še tem ljubljanskim znamenostim: Robbovemu vodnjaku, Nebotičniku, Ljubljanski operi, Slovenski filharmoniji, Narodni galeriji, Narodnemu muzeju, Križankam, in tem banjaluškim: džamiji Ferhadija, Muzeju RS, cerkvi Svetе Trojice – pa še kateri, a naj te ostanejo za drugo priložnost.

Vzporednice ljubljanskih in banjaluških znamenitosti so večinoma jasne že na prvi pogled – na primer Ljubljanski grad, Tvrđava Kastel – gradova, ki sta svojo obrambno vlogo sicer že zdavnaj izgubila, a s svojimi debelimi zidovi in strateško lego še vedno zgovorno govorita o davnih časih. Pri kateri od drugih znamenitosti pa vzporejanje zahteva malo več poglobljenosti – na primer Mesarski most in Safikadin grob – eden popolnoma nov, drugi star in na prvi pogled zapuščen, popolnoma različnih namenov, oblik, a sporočilo, ki ga prinašata je isto: ljubezen in vera vanjo.

O vseh bolj ali manj jasnih vzporednicah lahko berete v tem katalogu. Torej, lepo povabljeni, da prelistate katalog in z njegovo pomočjo vstopite v lepote teh dveh mest – v PODOBE DVEH MEST, ne zaradi konkretnih informacij, teh v katalogu ne boste našli, dobite jih namreč na vsakem koraku, katalog naj vam bo spodbuda, da te znamenitosti vedno znova obiščete ali se ob njih le ustavite.

Valentina Gradič,
učiteljica dopolnilnega pouka slovenščine v Banjaluki

Na časovima slovenačkog jezika nešto vremena uvijek namijenimo i Sloveniji. U naprednoj grupi učenika sam ustanovila da o domovini svojih predaka već mnogo toga znaju. Kad smo došli na temu razgovora o Ljubljani, informacije su izvirale iz njih, a sve ljubljanske znamenitosti su odjednom imale paralele sa banjalučkim. Tako je nastala ideja da izložimo fotografije svih tih znamenitosti – samo tako malo tokom nastave... Kako je ideja sazrijevala sve do slovenačkog kulturnog praznika, rekla sam sebi, a zašto otvaranje te izložbe ne bi bio centralni događaj slavljenja Prešernovog praznika u Udruženju Slovenaca »Triglav«. Nisu kultura samo Prešeren i njegove pjesme, kultura je sve što nas povezuje u istoriji, umjetnosti, ono što u nama budi osjećaj za lijepo – tako i ljubljanske i banjalučke znamenitosti. Akcija je tako počela. Turizem Ljubljana i Turistička organizacija Grada Banja Luka su nam priskočili u pomoć sa fotografijama. Fotografije većine zadatih znamenitosti su imali u svojoj arhivi i rado su nam ih ustupili, a one koje nisu imali fotografisale smo ja i moja priateljica Manca Čujež.

Predstavljene su znamenitosti koje smo sa učenicima vidjeli da se mogu uporediti zbog njihove namjene ili sadržaja. Tako su izostale i neke znamenitosti koje bi bile vrijedne prostora u katalogu, a za koje u nekom od gradova nismo našli one sa kojima bismo ih uporedili, te ih nismo uključili. Tako smo krivi što nismo spomenuli barem sljedeće ljubljanske znamenitosti: Robbova fontana, Nebotičnik, Ljubljanska opera, Slovenska filharmonija, Narodna galerija, Narodni muzej, Križanke, te banjalučke: džamija Ferhadija, Muzej RS, crkva Svetе Trojice – pa još neke, ali one mogu ostati za neku drugu priliku.

Poređenja ljubljanskih i banjalučkih znamenitosti su većinom jasna već na prvi pogled – na primjer Ljubljanska tvrđava, tvrđava Kastel – tvrđave koje su odavno izgubile svoju odbrambenu ulogu, a koje svojim debelim zidovima i strateškim položajem još uvijek rječito govore o davnom vremenu. Kod nekih od ostalih znamenitosti je poređenje malo zahtjevnije – na primjer, Mesarski most i Safikadin grob – jedan potpuno nov, drugi star i na prvi pogled zapušten, potpuno različitih namjena, oblika, a poruka koju nose je ista: ljubav i vjera u nju.

O svim manje ili više jasnim paralelama možete pročitati u ovom katalogu. Stoga, pozivamo Vas da prelistate katalog i uz njegovu pomoć uđete u ljepote ova dva grada – u SLIKE DVA GRADA, ne zbog konkretnih informacija, to u katalogu nećete naći, možete ih dobiti na svakom koraku. Neka Vam katalog bude podsticaj da te znamenitosti uvijek iznova posjećujete ili se kod njih zaustavite.

Valentina Gradič
učiteljica dopunske nastave slovenačkog jezika u Banjoj Luci

Gradova: svojo obrambno vlogo sta sicer že zdavnaj izgubila, a s svojimi debelimi zidovi in strateško lego še vedno zgovorno pripovedujeta o davnih časih.

Tvrđave: svoju odbrambenu ulogu su već odavno izgubile, a svojim debelim zidovima i strateškim položajem još uvijek rječito pripovijedaju o davnim vremenima.

Tvrđava Kastel (V. Gradič)

Ljubljanica (B.Gradnik)

Reki: mirni v mestu,
divji zunaj njega, v
mestnem vrvežu na
svoje obrežje privabljata
številne uživače, v miru
zunaj mesta pa različne
športnike.

Vrbas (V. Gradič)

Rijeke: mirne u gradu,
divlje van grada, u
gradskoj vrevi na svoje
obale privlače brojne
uživoce, a u miru van
grada razne sportiste.

Pesem poje: "Prišel boš
tja z nevesto na
Magistrat ..." – v
Ljubljani ali Banjaluki

Pjesma pjeva: "Doći ćeš
tamo sa nevjestom u
Gradsku vijećnicu..." – u
Ljubljani ili Banjoj Luci.

Parlamenta: tja smo jih izvolili, da bi uresničevali našo voljo.

Parlamenti: tu smo ih izabrali da bi ostvarili našu volju.

Vladi: tu odločajo za
naše dobro.

Vlade: tu odlučuju za
naše dobro.

Trenutna predsednica, ki vodita republiki iz teh stavb, sta Danilo Túrk in Milorad Dodik.

Aktuelni predsjednici koji vode republike iz tih zgrada su Danilo Túrk i Milorad Dodik.

Dramatik je zapisao: "Ves
svet je oder ..."

Dramatičar je zapisao:
"čitav svijet je pozornica

Narodno pozorište (V. Gradič)

Kulturni središči:
združujeta glasbo,
gledališče, film in
znanost ter povezujeta
njihove spremljevalce.

Banski dvor (V. Gradič)

Kulturna središta:
udružuju muziku,
pozorište, film i nauku,
te povezuju njihove
izvodače.

Univerzi: da bi ljudje
širili obzorja sebi, potem
pa drugim ...

Univerziteti: da bi ljudi
širili horizonte sebi, a
onda drugima ...

Kampus (Arhiv TOBL) —

Jer je za vstopanje v
druge svetove včasih
dovolj tudi knjiga ...

Jer je za ulazak u druge
svetove ponekad
dovoljna i knjiga ...

Muzeja: hranita in razstavljata moderno.

Muzeji: čuvaju i izlažu moderno.

Prešernov trg (B.Mihelič)

Najbolj priljubljeni
srečevalni točki v mestu:
»na Prešercu« in »kod
Krivog sata«.

Najomiljenija mesta za
susrete u gradu: »na
Prešercu« i »kod Krivog
sata«.

Trg Krajine (Arhiv TOBL)

Osrednja povezovalca bregov: prvi znan predvsem po svojem načrtovalcu Jožetu Plečniku, drugi pa – po tradicionalnih skokih z njega v »Ljetu na Vrbasu«.

Centralne poveznice obala: prvi poznat naročito po svom arhitekti Joži Plečniku, drugi po tradicionalnim skokovima tokom manifestacije »Ljeto na Vrbasu«.

Gradski most (Arhiv TOBL) —

Znamenitosti povezuje ljubezen: v spomin na tragično ljubezen Safikade in nekoga vojaka zaljubljeni na njenem grobu še danes prižigajo svečke, v želji, da bi ljubezen večno trajala, pa zaljubljeni na Mesarskem mostu zaklepajo ključavnice.

Safikadin grob (V. Gradič)

Znamenitosti povezuje ljubav: u sjećanje na tragičnu ljubav Safikade i jednog vojnika zaljubljeni na njenom grobu i danas pale svijeće u želji da ljubav vječno traje, a zaljubljeni na Mesarskom mostu zaključavaju katance.

Prešeren – Kočić:
znamenita književna
ustvarjalca, ki ju v
ustvarjanju loči dobrih
petdeset let, a povezuje
vpliv na narodovo
umetnost in kulturo, ki
sta ga vsak v svojem
času širila.

Prešeren – Kočić:
poznati književni
stvaraoci koje u
stvaranju dijeli dobrih
pedeset godina, a
povezuje uticaj na
narodnu umjetnost i
kulturu, koje su, svaki u
svoje vrijeme, širili.

Spomenik Petra Kočića (Arhiv TOBL) —

Stolnica sv. Nikolaja (S.Rancov) —

Sveta hrama: en katoliški, drug pravoslavni, oba pa za hvalo Bogu in prošnjo k njemu.

Sveti hramovi: jedan katolički, drugi pravoslavni, oba za zahvalnost i molitve upućene Bogu.

Crkva Hrista Spasitelja (Arhiv TOBL)

Mestni promenadi:
vrvež, pogledi, smeh,
glasba ...

Gradske promenade:
vreva, pogledi, smijeh,
muzika ...

Gospodska ulica (Arhiv TOBL)

Osrednji mestni zelenili:
majhni in z zeleno
vabeči na svoje klopce,
trate in v sence ...

Park Petra Kočiča (V. Gradič)

Centralna gradska
zelenila: mali, a zelenom
bojom pozivaju na svoje
klupe, travnjake i u hlad
...

Za pobeg, tek ali počitek
– prostora je več kot
dovolj ...

Za bijeg, trčanje ili
odmaranje – prostora je
više nego dovoljno ...

Park Mladena Stojanovića (V. Gradič)

Ko park ni dovolj in si
zaželimo grizenja kolen

...

Banj Brdo (Arhiv TOBL)

Kad park nije dovoljan i
kad poželimo malo više
rekreacije ...

Nastanitvena lepotca: v svoje sobe in prijazno oskrbo vabita že več kot 100 let.

Ljepotice smještaja: u svoje sobe i uz prijatnu brigu pozivaju već više od 100 godina.

Hotel Bosna (Arhiv TOBL) —

Nakupovalno-barantalna raja: v mesto prinašata vonj podeželja in drugih svetov.

Tržnica (V. Gradič)

Mjesto za kupovinu i cjenkanje: u grad donose miris sela i drugih svjetova.

Tudi ko sta prazna, od
njiju odmeva: Dajmo
naši!!!

Čak i kad su prazne iz
njih dopire: Naprijed
naš!!!!

Stadio Borac (V. Gradič)

Nama (M. Čujež) —————

Trgovinska mestna
osamelca, ki še edina
vztrajata v središču
mesta.

Boska (V. Gradič)

Nekada najpoznatiji
trgovački centri, danas
gradski simboli.

Katalog finansirali:

Urad Vlade Republike Slovenije

Ministarstvo prosvjete i kulture RS

Grad Banja Luka

Udruženje Slovenaca RS "Triglav", Banja Luka

Društvo Slovencev R. Srbske „TRIGLAV“ B. Luka
Udruženje Slovenaca R. Srpske „TRIGLAV“ B.Luka
Association of the Slovenians of the RS „TRIGLAV“ BL
Cara Lazara 20, 78000 Banjaluka, BiH
drustvoslovenaca.triglav.bl@teol.net
www.udruzenjetriglav.com

Štampa i priprema:

ALF-OM
www.alf-om.com

Tekstovi:

Valentina Gradič
z učenci dopolnilnega pouka slovenščine

Fotografije na naslovnici: Turizem Ljubljana

Turistička organizacija Banja Luka